

Lokaal Sociaal Beleidsplan

Tervuren

2008 – 2013

Inhoudstafel

Voorwoord	4
Inleiding	5
1. Wettelijk kader van dit beleidsplan	6
2. Werkwijze en procesverloop bij de opmaak van dit Lokaal Sociaal Beleidsplan	9
2.1 Stuurgroep	9
2.2 Informatieverzameling	10
2.3 Analysefase	11
2.3.1 SWOT	11
2.3.2 Keuze beleidsdomeinen	11
2.4 Werkgroepen	11
2.4.1 Huisvesting (28.06.2006)	11
2.4.2 Senioren (06.09.2006)	11
2.4.3 Kinderen en Jongeren (25.10.2006)	12
2.4.4 Inkomen en Tewerkstelling (07.12.2006)	12
2.4.5 Sociale hulpverlening / Algemene sociale dienstverlening (22.03.2007)	13
2.4.6 Sociaal Huis (Overleg gemeente en OCMW) (20.04.2007 & 10.05.2007)	13
2.4.7 Preventie en gezondheidszorg	13
2.4.8 Personen met handicap & Inburgerings- en vreemdelingenbeleid	14
2.5 Participatie in het planningsproces	14
2.5.1 Participatie van beleidsorganen	14
2.5.2 Participatie van de personeelsleden	15
2.5.3 Participatie van de lokale en regionale actoren	15
2.5.4 Participatie van de bevolking	15
2.6 Overlegmomenten & Werkgroepen	15
2.7 Resultaat : een beleidsplan	16
3. Visie	17
4. Omgevingsanalyse	18
4.1 Bevolking algemeen	18
4.1.1 Kansen	18
4.1.2 Bedreigingen	18
4.1.3 Vaststellingen	19
4.2 Huisvesting	20
4.2.1 Kansen	20
4.2.2 Bedreigingen	20
4.2.3 Sterkten	20
4.2.4 Zwakten	21
4.3 Senioren	21
4.3.1 Kansen	21
4.3.2 Bedreigingen	22
4.3.3 Vaststellingen	23

4.3.4	Sterkten.....	23
4.3.5	Zwakten.....	24
4.4	Kinderen en jongeren.....	25
4.4.1	Kansen	25
4.4.2	Bedreigingen	26
4.4.3	Sterkten.....	26
4.4.4	Zwakten.....	27
4.4.5	Vaststellingen	28
4.5	Inkomen en tewerkstelling.....	28
4.5.1	Kansen	28
4.5.2	Bedreigingen	29
4.5.3	Vaststellingen	30
4.5.4	Sterkten.....	32
4.5.5	Zwakten.....	32
5.	Meerjarenplan, taakverdeling & werkafspraken	33
5.1	Huisvesting	33
5.2	Senioren.....	40
5.3	Kinderen en Jongeren.....	46
5.4	Tewerkstelling	49
5.5	Sociaal Huis	52
5.6	Gezondheid en Preventie	56
6.	Invoering van het plan.....	58
7.	Sectorale planverplichtingen.....	60
8.	Lijst met afkortingen	61

Voorwoord

Geachte lezer,

Het decreet Lokaal Sociaal Beleid werd door de Vlaamse regering op 19 maart 2004 bekrachtigd.

Het Lokaal Sociaal Beleid wordt in het decreet omschreven als het geheel van de beleidsbepalingen en acties van lokaal bestuur, gemeente en OCMW en tenslotte de acties van lokale actoren. Het uitwerken ervan is voor elke gemeente maatwerk.

Voor u ligt het Lokaal Sociaal Beleidsplan van de gemeente Tervuren voor de periode 2008-2013.

De centrale rol bij de opmaak van dit plan werd toebedeeld aan een stuurgroep, die de werkzaamheden van verschillende werkgroepen coördineerde.

Wij willen uitdrukkelijk iedereen bedanken die mee heeft gedacht, vergaderd en geschreven om dit werkstuk op te stellen. Een bijzonder woord van dank gaat naar Maarten Smeyers van IGO Leuven, die alle vergaderingen heeft bijgewoond, gestuurd en ook de tekst van dit plan heeft uitgeschreven.

Het uitwerken van dit Lokaal sociaal Beleidsplan heeft ook aangetoond dat, om de toegankelijkheid van de sociale dienstverlening voor de burgers te verbeteren en doorzichtiger te maken, het nodig is de samenwerking tussen gemeente en het OCMW te verstevigen.

De afstemming en coördinatie tussen de verschillende diensten van zowel gemeente, OCMW als privé, kunnen zorgen voor een vollediger en doorzichtiger aanbod.

Wij hopen dat dit plan zal bijdragen tot een nog sterker geïntegreerd gemeentelijk welzijnsbeleid.

Hubert Keyaerts

OCMW-voorzitter en Schepen van Sociale zaken en Welzijn

Inleiding

Het welzijnsbeleid behoort tot de kerntaken van het gemeente- en OCMW bestuur. Het streven naar een verhoging van het welzijn van zoveel mogelijk burgers, als individu en als groep, is één van de belangrijkste bestaansredenen van een lokale overheid.

Het welzijnsbeleid moet gedragen worden door het OCMW en de gemeente. Beide besturen engageren zich om gezamenlijk na te denken over het lokaal welzijnsbeleid en dit samen vorm te geven. Beiden hebben wettelijke taken inzake welzijn. Door gezamenlijke afspraken te maken en samen te werken kan de dienstverlening verder geoptimaliseerd worden. Op deze wijze voorkomen we overlapping, realiseren we afstemming en gaan we concurrentie tegen.

Voorliggend document is het eerste volwaardige beleidsplan voor het lokaal sociaal beleid van de gemeente Tervuren. Het omvat de doelstellingen en de concrete actiepunten op het gebied van sociaal beleid in Tervuren voor de komende zes jaar.

In het eerste deel wordt het wettelijk kader van dit beleidsplan geschetst.

In een volgend deel staan we stil bij de werkwijze en het procesverloop bij de opmaak van dit Lokaal Sociaal Beleidsplan.

Vervolgens vindt men de visie terug in het derde deel van dit beleidsplan.

In deel vier van dit beleidsplan bespreken we de voornaamste gegevens, in de verschillende deeldomeinen van het sociale beleid, die naar voren komen uit de omgevingsanalyse (zie bijlage). Op elk van die domeinen wordt kort stilgestaan bij de sterkten en zwakten van het gevoerde beleid en bij de kansen en bedreigingen voor dit beleid.

Op basis van deze vaststellingen in de omgevingsanalyse worden er dan 9 strategische doelstellingen geformuleerd die in deel vijf geconcretiseerd worden tot operationele doelstellingen en bijbehorende acties.

Deel zes tenslotte schetst de acties die ondernomen zullen worden om de invoering van dit plan succesvol te laten verlopen: communicatie, opvolging en bijsturing van dit plan.

1. Wettelijk kader van dit beleidsplan

Op 13 juli 2001 besliste de Vlaamse Regering tot het opstellen van een actieplan en een decreet lokaal sociaal beleid. Op 3 maart 2004 keurde het Vlaams Parlement het decreet betreffende het lokaal sociaal beleid goed. Dit werd van kracht op 22 mei 2004. Het decreet geeft het definitieve kader aan voor de uitbouw van geïntegreerd lokaal sociaal beleid. Het lokaal sociaal beleid omvat alle acties die lokale actoren en lokale besturen opzetten met het oog op het garanderen van de toegang van elke burger tot de economische, sociale en culturele rechten, vastgelegd in artikel 23 van de grondwet, opdat eenieder in menselijke waardigheid kan leven. Dit gaat onder meer over het recht op een menswaardig leven, arbeid en huisvesting. Zowel voor het lokaal bestuur, de semi-publieke en de private actoren is hier een belangrijke taak weggelegd. Het is dan ook belangrijk dat al deze actoren goed samenwerken en hun aanbod zowel op elkaar als op de noden en behoeften van de bevolking afstemmen.

Het lokaal sociaal beleid steunt op 4 peilers : samenwerking, planning, participatie en Sociaal Huis.

Verplichte samenwerking OCMW – gemeente

Wat betreft de verhouding tussen het OCMW- en gemeentebestuur wordt in het decreet lokaal sociaal beleid de politieke eindverantwoordelijkheid toegewezen aan gemeente- en OCMW-raad samen. De wijze waarop de operationalisering van het decreet gestalte krijgt wordt gezamenlijk bepaald in dit lokaal sociaal beleidsplan. Afhankelijk van de lokale dynamiek en de betrokken personen kan de gemeente of het OCMW een trekkende rol vervullen bij de opmaak van het plan, maar het plan moet gedragen zijn door de gemeente- en de OCMW-raad samen. De afstemming tussen beiden wordt nog versterkt door te bepalen dat het maken van taakafspraken tussen gemeente en OCMW ook onderdeel is van het lokaal sociaal beleidsplan.

Verplichte samenwerking tussen lokaal bestuur en lokale actoren

Lokaal sociaal beleid wordt in het decreet niet beperkt gedefinieerd als de acties die lokale besturen ondernemen om de sociale grondrechten voor iedere burger te realiseren. Lokaal sociaal beleid is het resultaat van een lokale dynamiek die door acties van het OCMW en gemeente en lokale actoren ontstaan. Lokale actoren zijn dan zowel private als semi-publieke als publieke organisaties die lokaal projecten opzetten met het oog op het garanderen van de sociale grondrechten. Samenwerking tussen lokale besturen en lokale actoren is dus onontbeerlijk voor het welslagen van het lokaal sociaal beleid.

Nadruk op betere planning

Met het decreet wil de overheid professionalisering en vermaatschappelijking van lokale besturen versterken. Dat betekent zorgen voor een betere onderbouw van het beleid door gebruik te maken van de technieken van strategische planning. Het lokaal sociaal beleidsplan is dus een instrument om dit concreet te realiseren. Gemeente en OCMW werken dit plan samen met de lokale actoren uit.

Nadruk op participatie

Het lokaal bestuur keurt, volgens het decreet lokaal sociaal beleid, een lokaal sociaal beleidsplan goed dat tot stand komt op basis van een breed overleg. Een beleidsplan dat kan rekenen op een breed draagvlak zal ook gemakkelijker uitvoerbaar zijn. Het lokaal sociaal beleidsplan is meer dan afstemming van de dienstverlening alleen. Het bevat de prioriteiten van het gemeentebestuur en OCMW en maakt lokale beleidskeuzes publiek. In die zin is het een element voor permanente discussie met andere publieke en private diensten.

Realisatie Sociaal Huis

Het lokaal sociaal beleid beoogt een maximale toegankelijkheid van de dienstverlening voor elke burger en een optimaal bereik van de beoogde doelgroep. Hiertoe realiseert het lokaal bestuur een Sociaal Huis. Dit wordt de plek waar burgers terecht kunnen voor de sociale dienstverlening in hun gemeente, buurt of wijk. De loketfunctie van het Sociaal Huis verschaft immers op 'geïntegreerde' wijze toegang tot de sociale dienstverlening van zowel gemeente als OCMW. Zo worden burgers adequaat geholpen. Indien noodzakelijk verwijst het Sociaal Huis de burger door naar de juiste dienst in de gemeente of in de regio.

Het lokaal sociaal beleidsplan kan in principe als een koepelplan van gemeente en OCMW worden gezien. Lokaal sociaal beleidsplan kan immers niet zonder keuzes inzake sociale huisvesting, cultuurbeleid, tewerkstelling... Het lokaal sociaal beleidsplan moet minimaal betrekking hebben op de bevoegdheidsdomeinen van de minister van Welzijn, maar kan altijd breder worden opgevat. Alleszins zal rekening worden gehouden met de inhoud van de andere plannen zoals het jeugdbeleidsplan, het OCMW meerjarenplan... Op termijn is het trouwens de bedoeling dat een aantal van deze plannen deel uitmaken van het lokaal sociaal beleidsplan om zo te komen tot een reële planlastvermindering.

Artikel 4 van het decreet bepaalt dat het lokaal bestuur – gemeente en OCMW – één lokaal sociaal beleidsplan maakt dat **minstens de volgende elementen bevat** :

1. Een omgevingsanalyse;
2. Een geïntegreerde visie op het lokaal sociaal beleid;
3. Een meerjarenplan met betrekking tot de gewenste acties en inzet van lokale middelen;

4. Een taakverdeling en werkafspraken tussen de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn met betrekking tot de uitvoering van het meerjarenplan en de coördinerende rol van het lokaal bestuur zoals omschreven in artikel 6 en artikel 7;
5. Een beschrijving van de wijze waarop de bevolking en lokale actoren bij de voorbereiding van het beleidsplan betrokken werden, bij de uitvoering en de voortgang van het beleidsplan en van het lokaal sociaal beleid zullen betrokken worden.

Dit artikel bepaalt ook dat het beleidsplan voor 31 december van het eerste jaar van een nieuwe legislatuur wordt goedgekeurd en een periode van zes jaar beslaat (2008 – 2013), met een tussentijdse evaluatie en bijsturing na drie jaar. De tussentijdse evaluatie gebeurt aan de hand van een sociale conjunctuurbarometer. De Vlaamse regering zal het model van de sociale conjunctuurbarometer bepalen en de gegevens jaarlijks ter beschikking stellen van de lokale besturen.

Het beleidsplan wordt achtereenvolgens goedgekeurd door de raad voor maatschappelijk welzijn en de gemeenteraad en onmiddellijk na goedkeuring ter kennisgeving aan de Vlaamse Overheid (Afdeling Welzijn en Samenleving, Team Samenleving – Koning Albert II-laan 35, bus 30 , 7de verdieping, 1030 Brussel) bezorgd.

Het Sociaal Huis moest ten laatste op 1 januari 2007 gerealiseerd zijn. Tervuren heeft echter uitstel gevraagd en dient nu dus ten laatste op 22 mei 2009 een Sociaal Huis gerealiseerd te hebben.

Kinderopvang

Op 4 mei 2007 keurde de Vlaamse Regering het besluit houdende het lokaal beleid kinderopvang goed. Dit besluit trad in werking op 19 juni. Het besluit maakt het lokaal bestuur tot eindverantwoordelijke voor het lokaal beleid kinderopvang en schetst een algemeen kader dat een beleid op maat van de lokale situatie moet mogelijk maken. Het lokaal beleid kinderopvang heeft een plaats binnen het geheel van het gemeentelijk beleid, het beslaat het geheel van de kinderopvang in de gemeenten en wordt gedragen door lokale actoren en gebruikers.

Voortaan is het lokaal bestuur verantwoordelijk voor de opmaak van het beleidsplan kinderopvang (voorschoolse opvang, buitenschoolse opvang, flexibele en occasionele opvang). Dit plan wordt een deel van het lokaal sociaal beleidsplan. Het lokaal bestuur bepaalt echter zelf in welke mate het de beide beleidsplannen integreert en kan daarbij gaan voor een minimaal of een maximaal integratiescenario. Het lokaal overleg wordt omgevormd tot een gemeentelijke adviesraad en dient haar advies uit te brengen over die delen binnen het lokaal sociaal beleidsplan die betrekking hebben op kinderopvang. Dit advies wordt bij het Lokaal Sociaal Beleidsplan gevoegd.

2. Werkwijze en procesverloop bij de opmaak van dit Lokaal Sociaal Beleidsplan

Tijdens een eerste bespreking op 30.03.2006 met de (toenmalige) schepen van sociale zaken, mevr. Rastelli en OCMW-secretaris, de heer Stevens werd er een voorstel uitgewerkt voor de aanpak van de begeleiding (door IGO) van de gemeente Tervuren bij de opmaak van het lokaal sociaal beleidsplan voor de periode 2008 – 2013.

Vanaf mei 2006 werd er dan ook gestart met de opmaak van dit beleidsplan. Aan IGO Leuven werd er gevraagd dit proces te begeleiden.

2.1 Stuurgroep

De centrale rol bij de opmaak van het lokaal sociaal beleidsplan werd toebedeeld aan een stuurgroep waarvan hier nu de samenstelling besproken wordt. Vooreerst merken we hierbij op dat tijdens de opmaak van het plan er sprake was van een bestuurswissel t.g.v. de gemeenteraadsverkiezingen waardoor de samenstelling van de stuurgroep dus ook gewijzigd werd.

Voor 8 oktober 2006 (gemeenteraadsverkiezingen)

Het lokaal sociaal beleidsplan werd opgemaakt door de stuurgroep die is samengesteld uit :

-Schepen van Jeugd , Communicatie & Welzijn	:	mevr. Annemie Rastelli
-Voorzitter OCMW	:	dhr. Joël Vanderelst
-secretaris OCMW	:	dhr. Hugo Stevens
-diensthoofd sociale dienst OCMW	:	mevr. Katleen Valtin
-kwaliteitscoördinator OCMW	:	mevr. Mieke Frederickx

Externe begeleiding :

-medewerker IGO Leuven, dienst Welzijn	:	dhr. Maarten Smeyers
--	---	----------------------

Na 8 oktober 2006 (gemeenteraadsverkiezingen)

Het lokaal sociaal beleidsplan werd opgemaakt door de stuurgroep die is samengesteld uit :

-Schepen van Sociale zaken, Welzijn en Ontwikkelingssamenwerking & Voorzitter OCMW	:	dhr. Hubert Keyaerts
-secretaris OCMW	:	dhr. Hugo Stevens
-diensthoofd sociale dienst	:	mevr. Katleen Valtin
-kwaliteitscoördinator OCMW	:	mevr. Mieke Frederickx ¹

---

¹ De kwaliteitscoördinator is in juni 2007 uit dienst getreden. Het is wel de bedoeling deze functie als een duo-baan terug in te vullen.

Externe begeleiding :

-medewerker IGO Leuven, dienst Welzijn : dhr. Maarten Smeyers

De leden van de stuurgroep zijn telkens uitgenodigd op de geplande werkgroepen.

2.2 Informatieverzameling

In het 'Plan van het Plan' van Tervuren was reeds de keuze gemaakt tot een *8-tal beleidsdomeinen* (Sociale Huisvesting, Senioren, Tewerkstelling, Kinderen & Jongeren, Sociale Hulpverlening, Personen met een handicap, Inburgerings- en vreemdelingenbeleid, Preventie en gezondheidszorg) waarrond gewerkt zou worden en waarrond er aparte themawerkgroepen zouden opgericht worden. Voor elk thema (Huisvesting, Senioren...) werd er ter voorbereiding van de vergaderingen met de betrokken lokale actoren een omgevingsanalyse opgemaakt. Deze gegevens konden dan telkens tijdens de vergadering door de participanten verder aangevuld worden. Er is dus niet vertrokken van 1 omgevingsanalyse om vervolgens over te gaan tot de keuze van beleidsdomeinen. Ook is er na de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2006 besloten 2 werkgroepen op te heffen (*Personen met een handicap* en *Inburgerings- en vreemdelingenbeleid*), dit vanuit een meer integrale visie op het lokaal sociaal beleid (zie ook 2.4.8). Ook is er voor het thema *Preventie en gezondheidszorg* geen aparte werkgroep doorgegaan. Voor dit thema werden er wel contacten aangegaan met enkele actoren actief op dit terrein. Daarrond werden er dan ook enkele acties geformuleerd (zie ook 2.4.7).

De verschillende analyses werden vervolgens gebundeld tot 1 omgevingsanalyse (in bijlage). Dit document werd grotendeels voorbereid door de medewerker van IGO Leuven en bevat informatie over vraag (behoeften) en aanbod aan maatschappelijke dienstverlening binnen de gemeente.

Bij de opmaak van de omgevingsanalyse werden volgende gegevens verzameld:

-In de eerste plaats bracht IGO Leuven de voornaamste relevante statistische gegevens bij elkaar voor de omgevingsanalyse. Er werd cijfermateriaal verzameld over de bevolking, huisvesting, inkomen, tewerkstelling. Deze informatie werd verzameld bij het Nationaal Instituut voor de Statistiek (bevolkingsstatistieken en resultaten uit de socio-economische enquête van 2001), Portaal Lokale Statistieken Vlaanderen – uw toegangspoort tot cijfers, de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling - ARVASTAT, het Centrum voor Bevolkings- en gezinsstudies, Steunpunt Werk en Sociale Economie, Kind en Gezin, cijfermateriaal uit de gemeente, jaarverslagen OCMW... Om een beeld te schetsen van de gemeente in een (kleinere) regio, werden ook cijfers verzameld van de omliggende gemeenten. De gemeente Tervuren werd dus vergeleken met het Vlaams Gewest, de provincie Vlaams-Brabant, het arrondissement Leuven, Kortenberg, Bertem en Huldenberg.

-Een overzicht van de en informatie over de dienstverlening van gemeente, OCMW en derden.

-Informatie uit andere bestaande lokale beleidsplannen voor zover relevant bij de opmaak van het lokaal sociaal beleidsplan (jeugdwerkbeleidsplan, meerjarenplan OCMW...).

2.3 Analysefase

2.3.1 SWOT²

Op basis van het verzamelde cijfermateriaal in de omgevingsanalyse werd per thema een analyse gemaakt van de kansen en bedreigingen in de gemeente en ruimere omgeving. Op basis van het verzamelde kwalitatieve materiaal uit de bestaande beleidsplannen kon een eerste analyse opgemaakt worden van de sterkten en de zwakten.

2.3.2 Keuze beleidsdomeinen

Zoals reeds gesteld, was de keuze rond welke beleidsdomeinen gewerkt zou worden reeds gemaakt in Tervuren (zie eerder 2.2). De voorlopige analyses werden vervolgens besproken binnen de werkgroepen. Tijdens deze vergaderingen kon de analyse worden aangevuld en kon men suggesties en voorstellen t.o.v. het beleid formuleren.

2.4 Werkgroepen

2.4.1 Huisvesting (28.06.2006)

In juni 2006 heeft deze themawerkgroep plaatsgevonden.

Op deze werkgroep zijn de algemeen directeur van SHM³ Elk Zijn Huis, de coördinator van SVK⁴ Webra, de schepen van Huisvesting en het diensthoofd ruimtelijke ordening uitgenodigd.

In deze werkgroep werd vooreerst het decreet lokaal sociaal beleid en haar bedoeling gesitueerd. Nadien zijn de voornaamste demografische gegevens m.b.t. Tervuren gepresenteerd. Dit laatste om een kader te scheppen. Vervolgens zijn de gegevens uit de omgevingsanalyse besproken die betrekking hebben op huisvesting. De aanwezigen hadden nadien de mogelijkheid om de sterkte / zwakte analyse te vervolledigen. Tenslotte was er mogelijkheid om opmerkingen, voorstellen en doelstellingen te formuleren die mee de basis vormden voor voorliggend Lokaal Sociaal Beleidsplan.

2.4.2 Senioren (06.09.2006)

In september heeft deze themawerkgroep plaatsgevonden.

Op deze werkgroep zijn de voorzitter van de SAR⁵, verantwoordelijken van de verschillende private thuiszorgdiensten (Solidariteit voor het Gezin, Familiehulp, Thuishulp vzw & Landelijke thuiszorg), schepen van Seniorenbeleid, verantwoordelijken

---

²Strengths, weaknesses, opportunities & threats.

³ Sociale huisvestingsmaatschappij

⁴ Sociaal verhuurkantoor

⁵ Seniorenadviesraad

van de OCMW-thuisdiensten (poetshulp en gezinszorg), directeur seniorencentrum Zoniën, projectverantwoordelijke Leonardo Da Vinci uitgenodigd.

In deze werkgroep werd vooreerst het decreet lokaal sociaal beleid en haar bedoeling gesitueerd. Nadien zijn de voornaamste demografische gegevens (in het licht van senioren) m.b.t. Tervuren gepresenteerd. Dit laatste om een kader te scheppen. Vervolgens zijn de gegevens uit de omgevingsanalyse besproken die betrekking hebben op senioren. De aanwezigen hadden nadien de mogelijkheid om de sterkte / zwakte analyse te vervolledigen. Tenslotte was er mogelijkheid om opmerkingen, voorstellen en doelstellingen te formuleren die mee de basis vormden voor voorliggend Lokaal Sociaal Beleidsplan.

2.4.3 Kinderen en Jongeren (25.10.2006)

Deze werkgroep heeft plaatsgevonden in oktober 2006.

Op deze werkgroep zijn de voorzitter van de Jeugdraad, het JAC⁶ & CAW, de jeugddienst, Kind en Gezin (consulent Lokaal Beleid Kinderopvang), CLB's⁷ uitgenodigd.

In deze werkgroep werd vooreerst het decreet lokaal sociaal beleid en haar bedoeling gesitueerd. Nadien zijn de voornaamste demografische gegevens (in het licht van kinderen en jongeren) m.b.t. Tervuren gepresenteerd. Dit laatste om een kader te scheppen. Vervolgens zijn de gegevens uit de omgevingsanalyse besproken die betrekking hebben op kinderen en jongeren. De aanwezigen hadden nadien de mogelijkheid om de sterkte / zwakte analyse te vervolledigen. Tenslotte was er mogelijkheid om opmerkingen, voorstellen en doelstellingen te formuleren die mee de basis vormden voor voorliggend Lokaal Sociaal Beleidsplan.

2.4.4 Inkomen en Tewerkstelling (07.12.2006)

Deze werkgroep heeft plaatsgevonden in december 2006. Op deze werkgroep zijn de VDAB (Vlaamse Dienst voor Beroepsopleiding en Arbeidsbemiddeling), de PWA (Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap), het OCMW en de burgemeester (bevoegd voor lokale economie) uitgenodigd.

In deze werkgroep werd vooreerst het decreet lokaal sociaal beleid en haar bedoeling gesitueerd. Vervolgens zijn de gegevens uit de omgevingsanalyse besproken die betrekking hebben op inkomen en tewerkstelling. De aanwezigen hadden nadien de mogelijkheid om de sterkte / zwakte analyse te vervolledigen. Tenslotte was er mogelijkheid om opmerkingen, voorstellen en doelstellingen te formuleren die mee de basis vormden voor voorliggend Lokaal Sociaal Beleidsplan.

---

⁶ Jongerenadviescentrum

⁷ Centrum voor leerlingenbegeleiding

2.4.5 Sociale hulpverlening / Algemene sociale dienstverlening (22.03.2007)

Deze werkgroep heeft plaatsgevonden in maart 2007. Op deze werkgroep zijn CAW⁸-Leuven en OCMW uitgenodigd.

In deze werkgroep werd vooral stilgestaan bij volgende vragen :

- Hoe kunnen OCMW en CAW aanvullend te werk gaan?
- Waar kan men complementair zijn aan elkaar binnen ieders kernopdrachten in functie van de cliënt?
- Hoe de samenwerking gaan intensifiëren?
- Hoe irritaties tussen maatschappelijk werkers / CAW / OCMW voorkomen worden?
- Hoe kan men met de antennepost gezamenlijk aan de slag gaan?

Uiteindelijk leidde dit overleg tot het formuleren van enkele concrete actiepunten die opgenomen werden in voorliggend plan.

2.4.6 Sociaal Huis (Overleg gemeente en OCMW) (20.04.2007 & 10.05.2007)

Deze werkgroep is tweemaal bijeengekomen, 1 keer in april 2007 en 1 keer in mei 2007. Op deze werkgroep zijn naast de OCMW-voorzitter, OCMW-secretaris & hoofd sociale dienst OCMW, enkele mensen van burgerzaken, de jeugdconsulent, de beleidscoördinator (van de gemeente), administratief personeel en de gemeentesecretaris uitgenodigd.

In de eerste vergadering werd er stilgestaan bij de grondprincipes van het decreet, naast het einddoel van het proces en de verschillende functies van het toekomstige Sociaal Huis (éénloketfunctie, informatiefunctie en doorverwijsfunctie). Vervolgens heeft de gemeente a.d.h.v. de inventaris van de dienstverlening haar diensten voorgesteld aan de personeelsleden van het OCMW. In een tweede vergadering was het de beurt van het OCMW om zich voor te stellen aan de gemeente.

Deze 2 bijeenkomsten waren een eerste aanzet om een maximale toegankelijkheid van de dienstverlening voor elke burger na te streven.

2.4.7 Preventie en gezondheidszorg

Voor wat betreft dit thema is er geen aparte werkgroep doorgegaan. Er werd vanuit de stuurgroep echter wel een doelstelling en enkele acties hieromtrent geformuleerd (na contactname met Centrumlogo⁹ vzw, CGG (Centrum Geestelijke Gezondheidszorg) Vlaams-Brabant Oost & het Rode Kruis.

---

⁸ Centrum Algemeen Welzijnswerk

⁹ LOGO = lokaal gezondheidsoverleg

2.4.8 Personen met handicap & Inburgerings- en vreemdelingenbeleid

Na een overleg (met de Schepen Sociale zaken & Welzijn, Ontwikkelingssamenwerking & OCMW-voorzitter en Hugo Stevens OCMW-secretaris) op vrijdag 19.01.2007 is er besloten deze thema's te integreren binnen de andere behandelde thema's.

In het decreet wordt uitgegaan van een grondrechtvisie op het lokaal sociaal beleid. Aldus omvat dat beleid het geheel van de beleidsbepaling en acties van het lokaal bestuur en de acties van lokale actoren, met het oog op het garanderen van de toegang van elke burger tot de rechten vastgelegd in de artikelen 23 en 24, §3 van de Grondwet. Dit betekent ook dat alle burgers aangemoedigd en ondersteund worden om hun rechten uit te oefenen en dat op alle beleidsdomeinen aandacht moet gaan naar het bereiken van kwetsbare groepen. Mede daarom is in de omschrijving sprake van "toegang" en is maximale toegankelijkheid van de sociale dienstverlening via het Sociaal Huis een belangrijke pijler van het decreet.

Dit uitgangspunt brengt mee dat het lokaal sociaal beleid niet alleen de acties omvat die gericht zijn op het zogenaamde "klassieke" welzijns- en gezondheidsbeleid via publieke en private voorzieningen, maar ook betrekking heeft op andere beleidsdomeinen. Aldus wordt een lokaal sociaal beleid gekenmerkt door *integraliteit* en *inclusiviteit*. Het heeft een *integraal* karakter aangezien het een globaal en samenhangend kader biedt voor verschillende acties op diverse beleidsdomeinen. Het is *inclusief* omdat in alle beleidsdomeinen rekening wordt gehouden met de weerslag die voorgestelde maatregelen hebben op de grondrechten van alle burgers en van de meest kwetsbaren in het bijzonder.

Vanuit dit integraal en inclusief karakter van het decreet lokaal sociaal beleid lijkt het ons daarom ook beter de thema's gehandicaptenzorg en vreemdelingen vooralsnog te integreren in het (nog te behandelen) thema algemene sociale dienstverlening (aangezien ze er deel van uitmaken) en na te gaan of er binnen de reeds behandelde thema's voldoende aandacht geschonken is aan deze doelgroepen.

Doel van het decreet is toch een meer toegankelijke, klantvriendelijke sociale dienstverlening waarin de burger vlot zijn weg vindt en dit zodat de cliënt zelf de diensten niet meer dient te organiseren (van loket naar loket lopen).

Er dient gewerkt te worden naar 1 loket / balie – onthaal waar men aan vraagdetectie doet en vervolgens de mensen oriënteert naar de juiste dienst (Frontoffice vs. Backoffice).

2.5 Participatie in het planningsproces

2.5.1 Participatie van beleidsorganen

Zowel de Schepen van Sociale zaken als de OCMW-voorzitter namen deel aan de verschillende werkgroepen. Afhankelijk van het thema namen ook andere Schepenen

deel aan het overleg (Schepen van Jeugdbeleid, Schepen van Woonbeleid en Stedenbouw, Schepen van Seniorenbeleid).

2.5.2 Participatie van de personeelsleden

Zowel personeelsleden van het OCMW als het de gemeente namen afhankelijk van het besproken thema deel aan de werkgroepen. Ook werd de inventaris van de dienstverlening nagekeken en verbeterd door de personeelsleden van zowel gemeente als OCMW.

2.5.3 Participatie van de lokale en regionale actoren

De actoren werden uitgenodigd op de themawerkgroepen 'Huisvesting', 'Senioren', 'Kinderen en Jongeren', 'Inkomen en tewerkstelling' en 'Sociale hulpverlening & Algemene sociale dienstverlening'. Daarnaast waren er voor het thema 'Preventie en gezondheidszorg' ook nog contacten met LOGO, CGG & het Rode Kruis.

2.5.4 Participatie van de bevolking

De burgers hadden de mogelijkheid om deel te nemen aan bepaalde werkgroepen via een afvaardiging van de resp. adviesraad (bijvoorbeeld jeugdraad...).

2.6 Overlegmomenten & Werkgroepen

Er waren overlegmomenten / werkgroepen op (voor zover deze inhoudelijk nog niet besproken zijn hierboven, wordt dat hier gedaan:

- 30.03.2006** : aanpak begeleiding Tervuren bij de opmaak van het lokaal sociaal beleidsplan
- 28.06.2006** : werkgroep Huisvesting
- 06.09.2006** : werkgroep Senioren
- 25.10.2006** : werkgroep Kinderen & Jongeren
- 07.12.2006** : werkgroep Huisvesting
- 19.01.2007** : overleg met OCMW-secretaris en nieuwe schepen van Sociale Zaken (tevens OCMW-voorzitter) (na de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober) : stand van zaken + toekomstige manier van werken
- 22.03.2007** : overleg OCMW & CAW
- 16.04.2007** : overleg met schepen van huisvesting, schepen van senioren, OCMW-secretaris & OCMW-voorzitter : stand van zaken mbt de thema's huisvesting en senioren, overlopen reeds voorgestelde acties met het nieuwe bestuur (na de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober)
- 20.04.2007** : overleg gemeente & OCMW
- 10.05.2007** : overleg gemeente & OCMW

02.08.2007 : eerste bespreking werkversie LSB-plan (OCMW-voorzitter & Schepen van Sociale Zaken, OCMW-secretaris, procesbegeleider IGO Leuven)

28.09.2007 : tweede bespreking werkversie LSB-plan (OCMW-voorzitter & Schepen van Sociale Zaken, secretaris OCMW, hoofd sociale dienst OCMW, jeugdconsulent, gemeentesecretaris, diensthoofd burgerzaken, secretariaatsmedewerkster, procesbegeleider IGO Leuven)

2.7 Resultaat : een beleidsplan

De analyse en voorstellen uit de themawerkgroepen vormen, samen met de besprekingen met het beleid de basis voor de doelstellingen van dit Lokaal Sociaal Beleidsplan. Deze doelstellingen werden verder geconcretiseerd naar acties en getoetst op hun haalbaarheid via besprekingen met het beleid.

Het meerjarenplan met de uiteindelijke actiepunten, doelstellingen en inzet van lokale middelen is terug te vinden in het vijfde deel van dit beleidsplan. Ook de taakverdeling en werkafspraken tussen de gemeente en het OCMW met betrekking tot de uitvoering van dit meerjarenplan werden hierin mee opgenomen.

Het geïntegreerd Lokaal Sociaal Beleidsplan 2008 – 2013 werd op 27 november 2007 ter goedkeuring voorgelegd aan de OCMW-raad en op 11 december 2007 aan de gemeenteraad.

3. Visie

In dit onderdeel geven we de lokale invulling van het Lokaal Sociaal Beleid weer. Er werd niet gekozen voor een minimalistische toepassing, maar wel voor een consequent meenemen van de hoofddoelstelling van het decreet. Deze keuze houdt tevens in dat de procedure van voorbereiding, realisatie en (permanente) evaluatie aansluiting zoekt bij de principes van het actief burgerschap. Dit betekent dat de beoogde optimale ondersteuning en dienstverlening moet samengaan met het optimaal aanspreken en betrekken (inspraak en participatie) van de doelgroepactoren en dit in functie van hun eigen emancipatie en het actief opnemen van hun eigen verantwoordelijkheid. Het recht op menswaardig leven, arbeid en huisvesting zien we niet los van het recht op *inspraak* en *participatie*.

De gemeente en het OCMW willen een krachtvoller sociaal beleid dat toegankelijker is voor alle inwoners van Tervuren. Hiervoor investeren we in meer lokale coördinatie en zullen we de lokale dynamiek aanmoedigen. Concreet betekent dit dat we ons de komende jaren samen met de particuliere sociale organisaties zullen inzetten om

- de afstemming, samenwerking en coördinatie tussen de diensten van de gemeente, het OCMW en de particuliere organisaties te verbeteren;
- een kwaliteitsvolle en transparante dienstverlening te handhaven en waar nodig verder uit te bouwen;
- een maximale toegankelijkheid van de dienstverlening te garanderen alle inwoners optimaal te bereiken met bijzondere aandacht voor de moeilijk bereikbare doelgroepen
- de lokale noden die de lokale bevoegdheid overschrijden, aan de bevoegde hogere overheden te signaleren.

4. Omgevingsanalyse

4.1 Bevolking algemeen

4.1.1 Kansen

Natuurlijke aangroei en inwijking

De bevolking van Tervuren neemt toe zowel door natuurlijke aangroei als door inwijking.

Grotere jongere bevolkingsgroep in 2005

De 0-19-jarigen zijn in 2005 meer vertegenwoordigd in Tervuren in vergelijking met het arrondissement, de provincie, het Gewest en de randgemeenten.

Tervuren heeft in 2005 een **iets minder grote ouderenpopulatie** dan het arrondissement, de provincie en het Gewest.

Tervuren heeft in 2005 een **iets grotere ouderenpopulatie** dan de randgemeenten (Kortenberg, Bertem & Huldenberg). Dit laatste is enkel te wijten door het hogere aandeel 60-79-jarigen.

Weinig alleenstaande mannen en vrouwen (zonder kinderen) in 2005

Tervuren heeft beduidend minder alleenwonende mannen en iets minder alleenwonende vrouwen in vergelijking met het arrondissement, de Provincie en het Vlaams Gewest.

Het **aandeel van alleenstaande vaders** vertoont geen wezenlijke verschillen met het arrondissement, de Provincie, het Gewest en de randgemeenten. Enkel de gemeente Huldenberg scoort hier nog iets lager.

4.1.2 Bedreigingen

Kleinste middengroep in 2005

De groep 20-59-jarigen is in Tervuren kleiner dan in het arrondissement, de provincie, het Gewest en de randgemeenten.

Het **aandeel dat zowel alleenstaande mannen als alleenstaande vrouwen** inneemt in de bevolkingspopulatie neemt in Tervuren sneller toe dan in het arrondissement, de provincie en het Gewest.

Meer alleenstaande moeders (met kinderen)

Tervuren heeft meer alleenstaande moeders met kinderen in vergelijking met het arrondissement, de provincie, het Gewest en de randgemeenten.

Sterke afname van de jongste bevolkingsgroep tegen 2025, sterker dan in het arrondissement, de provincie en het Gewest

Tervuren zal, zoals blijkt uit de bevolkingsprognoses tot 2025, een grote daling kennen in het aandeel van de 0-19-jarigen in haar populatie. Dit aandeel zal echter toch nog iets hoger liggen dan in het arrondissement, de provincie en het Gewest.

Afname van de middengroep tegen 2025, echter minder sterk dan in het arrondissement, de provincie en het gewest

Tervuren zal relatief gezien een minder grote afname kennen binnen deze bevolkingsgroep tegen 2025. Bovendien verwacht men ook dat tegen 2025 het aandeel van de middengroep iets hoger zal liggen dan in het arrondissement, de provincie en het Gewest. Dit hoeft niet te verwonderen aangezien Tervuren relatief gezien heden ten dage over een grote jonge bevolkingsgroep beschikt (in de veronderstelling natuurlijk dat deze in Tervuren gehuisvest blijft).

Sterke toename in de veroudering tegen 2025, vergelijkbaar met die van het arrondissement, de provincie en het Gewest

De bevolkingsprognoses voorzien een serieuze toename van de oudere bevolking in Tervuren. Haar aandeel zal echter iets lager liggen dan in het arrondissement, de provincie en het Gewest. Opgelet : de toename van de 80+ is sterker in Tervuren in vergelijking met het arrondissement, de provincie en het Gewest (deze vaststelling wordt teniet gedaan door alle ouderen onder te brengen in één 60+categorie).

4.1.3 Vaststellingen

Tervuren vertoont in vergelijking met het arrondissement, de provincie, het Gewest en de randgemeenten het **op één na laagste percentage gescheiden personen**. Enkel Bertem scoort nog lager.

Minder weduw(e)naar(s)

Tervuren heeft het laagste aantal weduw(e)naar(s) in vergelijking met het arrondissement, de provincie, het Gewest en de randgemeenten. Dit feit hoeft niet te verwonderen aangezien Tervuren tevens een lager aantal 60+ in haar rangen telt in vergelijking met het arrondissement, de provincie en het Gewest.

4.2 Huisvesting

4.2.1 Kansen

Het **wooncomfort** van de woningen in Tervuren is groot.

Er zijn veel woningen met een groot en middelmatig comfort.

De **prijzen** van de **appartementen** zijn sinds 2004 goedkoper dan gemiddeld.

Sociale woningbouw

Er zijn 126 sociale woningen en 230 sociale huurappartementen

4.2.2 Bedreigingen

De **prijzen van grote en kleine & middelgrote woningen** zijn een stuk hoger dan gemiddeld met gevaar voor sociale verdringing.

Huisvestingsproblematiek

De prijzen van de huizen nemen alleen maar toe. Het wordt steeds moeilijker om een gepaste en betaalbare woning te vinden.

De gemiddelde prijzen van een **bouwperceel** liggen een stuk hoger dan gemiddeld. Ze stijgen explosief, wat de kost voor sociale huisvestingsprojecten doet toenemen.

Project **Maesdelle** stuit op problemen.

4.2.3 Sterkten

Het heropstarten van het **L.A.C. Gedis** zorgde ervoor dat het OCMW minder financieel moest tussenkomen bij haar cliënten in het betalen van de huur. Zelfredzaamheid wordt gestimuleerd.

Oplaadterminal GEDIS binnen het OCMW

Oprichting van een lokaal georganiseerde **BCSH** (BemiddelingsCommissie voor Sociale Huisvesting) (financiële tussenkomsten beperken, uithuiszetting vermijden, druk op noodopvang omlaag)

Woningen OCMW

Er is 1 **transitwoning** voor daklozen / thuislozen.

Er zijn 4 woningen in het kader van **LOI** (Lokaal Opvanginitiatief)

Het OCMW beheert 11 **bejaardenwoningen**.

Er is gestart met de bouw van 39 sociale huurappartementen - **project 't Bosje**.

In de **Eikestraat** zullen er in de toekomst 6 sociale huurappartementen bijgebouwd worden.

De aankoop van de voormalige militaire kazerne (**Kazerne Lempereur**) werd goedgekeurd. Men plant hier onder meer zo'n 50 sociale woonegelegenheden.

Het **project Vandevelde** zal 29 woonegelegenheden creëren.

De bouw van een **woonblok in Vossem** zal plaats bieden aan een zestal appartementen.

4.2.4 Zwakten

Toegang tot de sociale woningmarkt neemt veel tijd in beslag (gemiddeld 2,5 tot 3 jaar), waardoor de druk op het OCMW om financiële steun te verlenen voor de toegang tot de private woonmarkt toeneemt. Tervuren heeft immers zowel procentueel als absoluut meer kandidaat-huurders dan de omliggende gemeenten.

Meer dan de helft (55%) van de kandidaat-huurders is alleenstaande (oververtegenwoordiging).

Zo'n 12% van de kandidaten is 70+.

Onder de kandidaat-huurders zijn de jongeren (<30) sterk oververtegenwoordigd.

Er is een groter aantal transitwoningen noodzakelijk voor acute noodopvang.

Het preventief begeleiden van inwoners in het rationeel energieverbruik dringt zich met de stijgende energiekosten op (verdere uitbouw woonbegeleidingsdienst).

SHM

Huurachterstallen zijn een actueel thema. Deze zijn sterk beginnen stijgen vanaf april 2006. Dit bedreigt de werking en de solidariteit tussen de huurders die binnen deze werking vervat zit.

4.3 Senioren

4.3.1 Kansen

Iets minder sterk verouderde bevolking in 2005

In 2005 heeft Tervuren een iets minder sterk verouderde bevolking dan Vlaanderen, de provincie en het arrondissement.

Minder hoogbejaarden in verhouding tot mensen die voor hen zorg moeten dragen (familiale zorgindex) in 2005

In Tervuren zijn er in 2005 op elke honderd 50 – 59 jarigen 27,4 hoogbejaarden. Dit is beduidend minder dan in Vlaanderen, de provincie, het arrondissement en randgemeenten.

Bovendien wordt er een minder sterke toename verwacht (tegen 2025) van het aantal hoogbejaarden in verhouding tot de mensen die voor hen zorg moeten dragen (familiale zorgindex)

Tegen 2025 wordt verwacht dat er in Tervuren op elke honderd 50-59 jarigen (kinderen die voor hun hoogbejaarde ouders moeten zorg) 37,4 hoogbejaarden zullen zijn. Dit zou een toename van 36,5% betekenen. De toename van de familiale zorgindex wordt in Vlaanderen (50,2%), de provincie (44,8%) en het arrondissement (41,5%) sterker ingeschat.

Minder hoogbejaarden in relatie tot het aantal zestigplussers in 2005

Tervuren heeft in 2005 een lagere interne vergrijzing (het aandeel van de bevolking van 80 jaar of ouder in de bevolking van 60 jaar of ouder) dan in Vlaanderen, de provincie, het arrondissement en randgemeenten.

De verhouding tussen het aantal ouderen (65+) en het aantal jongeren (0 – 14 jaar) ligt in 2005 in Tervuren een stuk lager dan in Vlaanderen, de provincie en het arrondissement. Kortenberg en Huldenberg scoren iets hoger en Bertem lager. Wel verwacht men tegen 2025 een sterkere toename van de **ouderdomscoëfficiënt** in Tervuren dan in Vlaanderen, de provincie en het arrondissement. De coëfficiënt zelf zal echter lager zijn dan in Vlaanderen, de provincie en het arrondissement. Verwacht wordt dat er tegen 2025 in Tervuren op 100 jongeren van 0 tot 14 jaar, 138 vijftenzestigplussers zullen zijn. In Vlaanderen worden 158 vijftenzestigplussers op 100 jongeren van 0 tot 14 jaar verwacht.

Minder sterke toename verwacht (tegen 2025) van het aantal bejaarden in verhouding tot de potentiële beroepsbevolking (grijze druk)

Tegen 2025 wordt er in Tervuren een toename van de grijze druk verwacht. Voor elke 100 beroepsactieven zal de gemeente in dat jaar 60,5 senioren tellen. Deze toename zal echter zowel relatief als absoluut minder sterk zijn dan in Vlaanderen, de provincie en het arrondissement.

4.3.2 Bedreigingen

Meer ouderen tegen 2025

Men verwacht in Tervuren een toename van de oudere bevolking. Deze is echter minder sterk dan de verwachte toename in Vlaanderen, de provincie en het arrondissement. Het

aandeel blijft eveneens in 2025 onder dat van Vlaanderen, de provincie en het arrondissement.

Sterkere toename verwacht (tegen 2025) van het aantal hoogbejaarden binnen de oudere bevolkingsgroep

Men verwacht een sterkere toename van de interne vergrijzing in Tervuren (met 18,3%) dan in Vlaanderen (12,4%), de provincie (7,5%) en het arrondissement (5,2%). Een grote interne vergrijzing geeft weer dat de oudere bevolking uit vrij veel hoogbejaarden bestaat en dat de zorgbehoefte wellicht hoger ligt.

4.3.3 Vaststellingen

Hoge grijze druk (bejaarden in verhouding tot de potentiële beroepsbevolking) in 2005

De verhouding tussen het aantal personen van 60 jaar of ouder en het aantal personen van 20 – 59 jaar (de potentiële beroepsbevolking) m.a.w. de grijze druk, ligt in Tervuren in 2005 hoger dan in de provincie, het arrondissement en randgemeenten. Enkel Vlaanderen scoort nog iets hoger.

Tervuren heeft een lage score m.b.t. het aantal **begunstigden IGO** (inkomensgarantie ouderen).

Tervuren heeft weinig begunstigden van de **zorgverzekering**.

4.3.4 Sterkten

Thuiszorgdiensten OCMW

-Het aantal gepresteerde uren **gezinszorg** en het aantal bediende cliënten steeg in de loop van 2005 wegens een daling in het ziekteverzuim en de aanwerving van een nieuw personeelslid.

-Het aantal bedeelde **warme maaltijden** is in stijgende lijn.

-Het OCMW van Tervuren biedt ouderen de mogelijkheid om via een mobiel halssnoer met alarmknop zich aan te sluiten bij een alarmcentrale (**noodoproepsysteem**). Aansluiting is gratis, technische aanpassingen en maandelijkse huur worden verrekend op basis van het inkomen.

-Sinds 01/06/2006 is de gehele **poetsdienst** van het OCMW overgeschakeld naar de **diensteneconomie** met hogere inkomsten als gevolg. Zowel doelgroep als activiteiten kunnen naar de toekomst toe uitgebreid worden.

-De thuisdiensten van het OCMW werden beter bekend gemaakt bij de bevolking door het ontwerpen van een overzichtelijke folder.

-Er werd a.d.h.v. enkele **vormingen** voor gezorgd dat de medewerkers van gezinszorg en de poetsdienst elkaar beter leren kennen.

-Er werd gewerkt aan de continuïteit van de dienstverlening door het in dienst nemen van een maatschappelijk assistent.

Bejaardenwoningen

Het OCMW van Tervuren beschikt over 11 bejaardenwoningen. Bejaarden die hier wonen kunnen een beroep doen op OCMW-thuisdiensten en de ontspanning die het seniorencentrum.

Seniorenadviesraad

In 2002 werd er in Tervuren een seniorenraad opgericht.

Serviceflats

Tervuren heeft 5 serviceflats.

Rusthuis

Tervuren heeft 2 rusthuizen (OCMW Seniorencentrum Zoniën & Rustoord Leonardo Da Vinci) met een totale capaciteit van 127 eenheden

Dagverzorgingscentrum

Tervuren heeft vanaf 1.11.2007 een aanbod. In het seniorencentrum Zoniën is een dagverzorgingscentrum in gebruik met een capaciteit van 15 personen.

Centra voor kortverblijf

In het Seniorencentrum Zoniën wordt er 1 bed permanent beschikbaar gehouden voor kortverblijf.

4.3.5 Zwakten

Globaal gezinszorg

Het aantal gepresteerde uren gezinszorg per inwoner ligt laag in vergelijking met Vlaanderen, de provincie, het arrondissement en randgemeenten. Bovendien is dit aantal gedaald en bleven de programmatiecijfers stijgen.

Globaal poetsdienst

Het aantal gepresteerde uren poetsdienst per inwoner lag in 2004 in Tervuren lager dan in Vlaanderen, de provincie en het arrondissement.

Het blijft moeilijk geschikt personeel te vinden voor te poetsen.

Thuiszorgdiensten OCMW

OCMW gezinszorg

Alleenstaande vrouwen vormen de grootste doelgroep (en dit aandeel neemt versneld toe in Tervuren zoals reeds eerder gesteld onder puntje 1.1.4.).

Contingent dient gerealiseerd te worden (10000 uren).

OCMW poetsdienst

Het aantal uren poetsdienst gepresteerd door het OCMW is voor het tweede jaar op rij afgenomen (daling 8,77%). Dit staat in contrast met de globale stijging van het aantal gepresteerde uren poetsdienst (stijging 10,80%). Andere actoren krijgen een groter aandeel in het urenpakket.

Veel **ziektedagen** in de gezinszorg- en poetsdienst van het OCMW en daarmee samenhangend het uitblijven van vervangingen en bijkomende aanwervingen.

Programmaticcijfers

-Wat betreft **centra voor kortverblijf** en **dagverzorgingscentra** beschikt Tervuren niet over erkende plaatsen en blijft men dus ver onder de programmatienoden.

-Wat betreft het aantal **wooneenheden in rusthuizen** en het aantal **wooneenheden in serviceflats** beschikt Tervuren wel over erkende plaatsen, maar blijft men ook hier sterk steken onder de programmatienormen.

Rustoord Leonardo Da Vinci

Dit rustoord verkreeg in 2002 een bouwvergunning voor 17 extra kamers, maar voerde de geplande uitbreiding niet uit.

4.4 Kinderen en jongeren

4.4.1 Kansen

Grotere jonge bevolkingsgroep in 2005

De jongste bevolkingsgroep (0-19 jaar) is in Tervuren sterker vertegenwoordigd dan in het arrondissement, de Provincie, het Gewest en de randgemeenten.

Natuurlijke aangroei

De bevolking van Tervuren neemt toe zowel door natuurlijke aangroei als door inwijking.

Groene druk

Het cijfer dat de verhouding aangeeft tussen het aantal personen van 0-19 jaar en het aantal personen van 20-59 jaar (potentiële beroepsbevolking), de 'groene druk', is in Tervuren groter dan in het arrondissement, de provincie, Vlaanderen en de randgemeenten. De groene druk neemt ook toe in Tervuren i.t.t. de randgemeenten waar deze afneemt.

Minder kinderen van alleenstaanden

Het aandeel kinderen van alleenstaanden ligt in Tervuren lager dan in Vlaanderen, de provincie, het arrondissement & Kortenberg.

Weinig jongeren in de bijzondere jeugdbijstand

Tervuren heeft in vergelijking met de buurgemeentes, het arrondissement, de provincie en Vlaanderen weinig jongeren in de Bijzondere Jeugdbijstand.

Het **aandeel van alleenstaande vaders** vertoont geen wezenlijke verschillen met het arrondissement, de Provincie, het Gewest en de randgemeenten. Enkel de gemeente Huldenberg scoort hier nog iets lager.

4.4.2 Bedreigingen

Veel geboortes van kansarme kinderen

Er worden in Tervuren relatief veel kinderen geboren in een kansarm gezin (let op : cijfers dateren van 2004 en hebben slechts betrekking op 10 geboortes).

Sterke afname van de jongste bevolkingsgroep tegen 2025, sterker dan in het arrondissement, de provincie en het Gewest.

Tervuren zal, zoals blijkt uit de bevolkingsprognoses tot 2025, een grote daling kennen van het aandeel van de 0-19-jarigen in haar populatie. Dit aandeel zal echter toch nog iets hoger liggen dan in het arrondissement, de provincie en het Gewest.

Meer alleenstaande moeders (met kinderen)

Tervuren heeft **meer alleenstaande moeders met kinderen** in vergelijking met het arrondissement, de provincie, het Gewest en de randgemeenten.

4.4.3 Sterkten

Veel initiatieven voor de opvang van kinderen van 0 tot 3 jaar (**dagopvang**).

Er bestaat een systeem van **schoolopvang**.

Ruim onderwijsaanbod

-Tervuren kent een ruim aanbod aan onderwijsmogelijkheden en dit zowel voor het kleuter-, lager als secundair onderwijs.

-Weinig leerlingen in het buitengewoon onderwijs.

Goede jeugdwerking

Er is een goed werkende jeugdraad.

Er komt een jeugdcentrum.

Er is een goed uitgebouwde gemeentelijke jeugddienst met 1 VT jeugdconsulent en 1 VT jeugdwerker.

Er bestaat een speelpleinwerking Katapult / Katamaxx.

Grabbelpas, Delta-Toer, Artrek

SWAP-werking HOT, Meivuur

Er bestaat een intergemeentelijk speelpleinoverleg.

Popbeleid in de Druivenstreek

Informatie

Er bestaat een vrijetijdskrant (Infotips), nieuwsbrief, nieuwsflash.

Gemeentelijke subsidies voor de jeugd

JAC

Het JAC is elke woensdagnamiddag open van 12-15u. Tijdens werkdagen kan men steeds telefonisch contact opnemen met JAC Leuven (12-18u.).

Er zijn drie **jeugdhuizen**.

4.4.4 Zwakten

Er bestaat een **weinig actief lokaal overleg kinderopvang**.

Weinig **buitenschoolse kinderopvang** voor kinderen van 2,5 tot 12 jaar (met uitzondering van de geboden opvang in de scholen).

Ouders zijn **niet tevreden** over de **kwaliteit van de schoolse opvang**.

Relatief **veel zittenblijvers**.

JAC vermeldt zelf dat het nog dient te werken aan haar naambekendheid, bovendien zou een meer centrale ligging wenselijk zijn (hieraan zou met het jeugdcentrum tegemoet gekomen worden).

+beperkte openingstijden

Er zijn circa 25% **vreemdelingen** (vooral EU-mensen) in Tervuren. De jongeren hiervan worden zeer moeilijk bereikt.

De **leerlingenraden** vinden maar moeizaam aansluiting bij de jeugdraad.

Het **CLB** weet niet steeds de juiste contactpersonen binnen de gemeente te vinden.

4.4.5 Vaststellingen

Veel geboortes van kansarme kinderen

Er worden in Tervuren relatief veel kinderen geboren in een kansarm gezin (let op : cijfers dateren van 2004 en hebben slechts betrekking op 10 geboortes).

De Dienst voor opvanggezinnen van het OCMW heeft haar erkenning en subsidiëring verloren.

4.5 Inkomen en tewerkstelling

4.5.1 Kansen

Hoogste gemiddeld netto belastbaar inkomen

Het netto belastbaar inkomen per aangifte ligt in Tervuren (in 2002) hoger dan in Vlaanderen, de provincie, het arrondissement en randgemeenten.

Sterke inkomensgroei van 1994 tot 2002

Tervuren vertoont ook veruit de sterkste inkomensgroei van 1994-2002 nl. 30,7% in vergelijking met het Vlaams Gewest, de provincie, het arrondissement en de randgemeenten.

Minder sterke stijging afhankelijkheidsratio (verhouding van de nog-niet-actieven (0-19 jaar) en de niet-meer-actieven (20-59 jaar)) tegen 2025

De afhankelijkheidsratio zal in Tervuren van 2005 naar 2025 minder sterk stijgen dan in Vlaanderen, de provincie & het arrondissement.

Werkloosheidsgraad

De gemiddelde werkloosheidsgraad (2005) is in Tervuren lager dan in het arrondissement, de provincie en het Gewest.

Laag aandeel jonge WZUA's (werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag)

Tervuren heeft binnen de groep NWWZ (niet-werkende werkzoekenden) jonger dan 25 jaar in vergelijking met het Gewest, de provincie en het arrondissement weinig WZUA's nl. 34,1%.

Relatief weinig jongeren in totale NWWZ-populatie (enkel Huldenberg scoort nog lager)

Oudere werkzoekenden

Minder sterke stijging van het aandeel ouderen binnen de NWWZ-populatie als in het arrondissement, de provincie, het Gewest en Huldenberg en Bertem. Kortenberg vertoont een gelijkaardige score.

Laaggeschoolde werkzoekenden

Tervuren kent een relatief laag aandeel van laaggeschoolden binnen de NWWZ-populatie in vergelijking met het Gewest, de provincie, het arrondissement en Kortenberg. Huldenberg en Bertem vertonen gelijkaardige percentages.

Arbeidsgehandicapte werkzoekenden

Tervuren kent een lage aanwezigheid van arbeidsgehandicapten binnen de NWWZ-populatie. Enkel Huldenberg kent een nog kleiner aandeel.

4.5.2 Bedreigingen

Tervuren kent een scheefgetrokken inkomensverdeling

Er zijn relatief gezien in Tervuren veel mensen met een laag (<10000€) en een hoog inkomen (>50000€)

Relatief veel leefloners

Tervuren heeft relatief gezien in vergelijking met de randgemeenten veel leefloners per duizend inwoners. De provincie en het arrondissement vertonen gelijkaardige percentages i.t.t. Vlaanderen waar er nog een stukje hoger gescoord wordt.

Zeer hoge afhankelijkheidsratio

Er zijn in Tervuren in 2005 meer niet-actieve personen in verhouding tot de bevolking op beroepsactieve leeftijd (20-59 jarigen) dan gemiddeld in Vlaanderen, de provincie en de buurgemeenten. Deze afhankelijkheidsratio geeft een indicatie van de financiële inspanningen die door de maatschappij opgebracht moeten worden om kinderen en ouderen te onderhouden.

Activiteitsgraad (d.i. de mate waarin de bevolking op arbeidsleeftijd actief is op de arbeidsmarkt d.w.z. een job heeft of een job zoekt (= de beroepsbevolking / bevolking op arbeidsleeftijd))

Tervuren vertoont in vergelijking met het Gewest, de provincie, het arrondissement en de randgemeenten de laagste activiteitsgraad.

Werkzaamheidsgraad (het aandeel werkenden personen in de bevolking tussen 18 en 64 jaar (= de werkenden / bevolking op arbeidsleeftijd))

Tervuren vertoont in vergelijking met het Gewest, de provincie, het arrondissement en de randgemeenten de laagste werkzaamheidsgraad.

Lage werkgelegenheidsgraad – weinig werkgelegenheid in de gemeente zelf

Tervuren heeft in vergelijking met Kortenberg, het arrondissement, de provincie en het Gewest een lage werkgelegenheidsgraad en kan dus bestempeld worden als een pendelgemeente. Ongeveer 3 op 10 beroepsactieven kan in Tervuren (in 2003) zelf werk vinden.

Er zijn in Tervuren weinig jobs in loondienst. Zelfstandigen (in hoofdberoep) zijn dan weer meer aanwezig dan gemiddeld gezien in Vlaanderen.

Sterkere stijging werkloosheidsgraad

De werkloosheidsgraad is in de periode 2000-2005 sterker gestegen in Tervuren dan in het arrondissement, de provincie en het Gewest. De geobserveerde stijging is vergelijkbaar met diegene die werd waargenomen in de randgemeenten.

Oudere werkzoekenden

Sterke aanwezigheid van ouderen binnen de NWWZ-populatie, enkel Huldenberg en Kortenberg vertonen een nog hoger aandeel.

Langdurig werkzoekenden (≥1 jaar)

Het aandeel van de langdurig werkzoekenden binnen de NWWZ-populatie kende in de periode 2000-2005 een sterke groei. Enkel Kortenberg kende een nog sterkere toename.

Arbeidsgehandicapte werkzoekenden

Tervuren kende de sterkste toename van het aandeel arbeidsgehandicapten binnen de NWWZ-populatie. Kortenberg behaalde een gelijkaardige index-score.

4.5.3 Vaststellingen

Het aandeel van de jongeren binnen de totale NWWZ-populatie is voor de periode 2000-2005 even sterk gestegen als in het Gewest en de provincie. Huldenberg en het arrondissement vertonen nog lagere scores. Kortenberg en Bertem kenden een snellere toename van dit aandeel.

Langdurig werkzoekenden

De langdurig werkzoekenden in Tervuren hebben een even sterk aandeel binnen de NWWZ-populatie als in de provincie, het arrondissement en Kortenberg. Het Gewest vertoont een sterker aandeel van deze bevolkingsgroep i.t.t. Huldenberg en Bertem waar we een kleiner aandeel observeren. Bovendien is de toename minder sterk dan in het Gewest, de provincie, het arrondissement en de randgemeenten. Enkel Oud-Heverlee kent een nog minder sterke groei van dit aandeel.

Laaggeschoolde werkzoekenden

Het aandeel van de laaggeschoolde werkzoekenden binnen de NWWZ-populatie nam in de periode 2000-2005 ongeveer even sterk toe in Tervuren als in het Gewest, de provincie, het arrondissement en de randgemeenten. Enkel Kortenberg springt er een beetje uit door een sterke toename van dit aandeel.

Kenmerken van niet-werkende werkzoekenden

- Er zijn meer vrouwen dan mannen niet-werkend werkzoekend.
- De grootste groep van de NWWZ is werkzoekend met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA, voorheen UVW).
- De grootste groep NWWZ in Tervuren bestaat uit 40-plussers.
- Bijna drie kwart van de NWWZ is bediende.
- De grootste groep NWWZ is minder dan 1 jaar werkloos.

In alle gemeenten die bij het **PWA Midden-Brabant** aangesloten zijn observeert men een afname van het aantal gebruikers (t.o.v. 2004).

Het **aantal gebruikers van het PWA Midden-Brabant** is ongeveer evenredig gespreid over de vier gemeenten.

De meeste gebruikers van de diensten van het PWA zijn particulieren (niet - WIGW).

De belangrijkste groep PWA-gebruikers wordt gevormd door 60-plussers.

Het PWA verstrekt vooral poets- en tuinhulp.

Het PWA Midden-Brabant kent in Tervuren een sterke stijging van het aantal inschrijvingen van werkzoekenden.

Vrouwen vormen de grootste groep binnen de groep van PWA-ingeschrevenen.

De meerderheid van de in het PWA ingeschreven personen zijn 45 jaar of ouder.

Ongeveer 20% van de PWA-ingeschrevenen is effectief tewerkgesteld als PWA-werknemer.

In Tervuren presteren de mannelijke PWA-werknemers relatief gezien iets meer uren dan gemiddeld (35,2% t.o.v. 27,0% gemiddeld).

4.5.4 Sterkten

PWA Midden-Brabant

In 1995 werd het PWA Midden-Brabant opgericht.

De wachtlijst van het PWA is kleiner geworden in 2005.

Tervuren kent relatief gezien een klein percentage werkzoekenden ingeschreven bij het PWA.

Dienstencheque

Begin 2005 heeft PWA Midden-Brabant het dienstenbedrijf Intradomus opgericht.

Lokale Werkwinkel Midden-Brabant

Het OCMW en het gemeentebestuur van Tervuren behoren tot de Werkwinkel Midden-Brabant.

Tewerkstelling art.60§7

Het OCMW realiseert tewerkstellingen art.60§7.

4.5.5 Zwakten

PWA Midden-Brabant

Beperkte openingstijden

Tervuren heeft het op één na laagste percentage van ingeschrevenen bij het PWA dat ook effectief aan het werk is als PWA-werknemer.

In Tervuren presteert een per PWA-werknemer gemiddeld gezien per maand (17,9 uren per maand) minder uren dan gemiddeld (22,4 uren per maand).

Lokale Werkwinkel Midden-Brabant

Beperkte openingstijden.

Het Lokaal Werkgelegenheidsforum komt niet veel samen en de input van de afgevaardigden is klein.